

شورای عالی حوزه علمیه قم
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران
مدرسه علمیه زهرائیه سلام‌الله علیها
شهرستان: نجف آباد

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

روش‌های سؤال و جواب در قرآن

استاد راهنما:

سرکار خانم رحیم‌پور

استاد داور:

جناب آقای برقی‌کار

پژوهشگر:

فرشته محمدی

تابستان ۱۳۹۴

رسالة محمد

تحمیدیه

او را صد سپاس که بر جریده‌ی تقدیرمان عشق به خویش را رقم زد و طنین آوای دلکشش
را در گوش‌هایمان پیچاند و نور کلامش را بر چشمان بی‌مقدار تاباند و سخن گفتن به لسان
تنزیش را بر زبان ما راند.

تقدیر و تشکر

سپاس از الطاف رحمانیه الهی که آفرینش نیست مگر به واسطه‌ی لطف و رحمت او. و همچنین تشکر از مدیریت محترم حوزه سرکار خانم امیرخانی و استاد داور جناب آقای برقی‌کار و معاون پژوهش سرکار خانم بهرامیان و استاد رهنما سرکار خانم رحیم‌پور که در این راه با راهنمایی خود محبت فراوان نمودند و تشکر فراوان از پدر و مادر عزیزم به خاطر برای تمامی احسان‌های جبران ناشدنی که در حق من کردند.

تقدیم به

تقدیم به او که با آمدنش هیچ پرسشی بی پاسخ نخواهد ماند تقدیم به مولای مهدی موعود

صاحب الزمان روحی فداه

راهکارها و پیشنهادات

حضرت علی علیه السلام فرمودند: «قرآن نوری است که خاموشی ندارد، چراغی است که درخشندگی آن زوال نپذیرد». در واقع جوانان و نوجوان ذهن خلاق و کنجکاو دارند و برای این که آن‌ها را به تأمل و مطالعه در معانی و مضامین آیات قرآن تشویق گردند و از معلمان و مربیان پرورشی و مبلغان دینی انتظار می‌رود که این پژوهش را تحت عنوان کتاب یا مجله و یا جزوه درآورند و آن را به نوجوانان و جوانان عرضه کنند و آنان را در این امر مهم تشویق و راهنمایی نمایند، امید است که با همراهی و همدلی عاشقان و شیفتگان قرآن بتوانیم در این راه مقدس وظیفه خود را به خوبی انجام دهیم و هم چنین با توجه به شرایطی که بر جامعه حاکم است و جنگ نرم، بهتر است کتابی تحت عنوان مقایسه‌ی روش‌های سؤال و جواب در بین عامه‌ی مردم با روش‌های سؤال و جواب در قرآن نوشته شود و آن را در بین مردم توزیع کنند و این که متوجه اشتباهات خود در گفتار شود و با الگوگیری از این روش‌های سؤال و جواب‌های قرآنی به کارگیری در روابط خود دچار شک و شبهه نشوند.

فهرست منابع

* قرآن کریم

* نهج البلاغه

منابع فارسی

۱. اخوت، احمد رضا، مبانی و مهارت‌های تفکر پرسشی بر اساس آیات قرآن و روایات علیهم‌السلام، قم، کتاب فردا، ۱۳۹۰.
۲. _____، پرورش تفکر پرسشی، قم، کتاب فردا، ۱۳۹۰.
۳. بلاغی، سید عبدالحجت، حجة التفاسیر و بلاغ الإکسیر، ج ۵، تهران، انتشارات حکمت، ۱۳۸۶.
۴. ثقفی تهرانی، محمد، تفسیر روان جاوید، ج ۱، تهران، انتشارات برهان، ۱۳۹۸ ق.
۵. جعفری فشارکی، ولی‌الله، بلاغة المیزان، اصفهان، انتشارات حدیث راه عشق، ۱۳۹۱.
۶. جعفری، یعقوب، تفسیر کوثر، ج ۳، قم، انتشارات هجرت، ایران، چاپ اول.
۷. جوادی آملی، عبدالله، تفسیر تسنیم، قم، انتشارات اسراء، ۱۳۸۵.
۸. حسینی دشتی، سید مصطفی، معارف و معاریف، ج ۴، ۶، ۸، ۵ و ۲، تهران، مؤسسه فرهنگی آرایه، چاپ سوم، ۱۳۷۹ و چاپ اول ۱۳۶۹.
۹. خرمشاهی، بهاء‌الدین، دانشنامه قرآن و قرآن پژوهی، ج ۲، چاپ اول، تهران، بوستان ناهید، ۱۳۷۷.
۱۰. دستغیب، عبدالحسین، قیامت در قرآن، قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۷۹.

۱۱. دهقان، اکبر، ۱۰۰۱ نکته در قرآن کریم، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن

ارشاد اسلامی، ۱۳۸۷.

۱۲. راغب اصفهانی (ابوالقاسم حیسین بن محمد بن فضل)، مفردات الفاظ قرآن، سید

غلام‌رضا خسروی حسینی، ج ۲، تهران، انتشارات مرتضوی، ۱۳۸۳.

۱۳. رهنما، زین‌العابدین، تفسیر رهنما، ج ۱، تهران، انتشارات کیهان، ۱۳۸۶.

۱۴. سعیدی روشن، محمدباقر، علوم قرآنی، ج ۱، قم، مرکز مدیریت حوزه علمیه قم،

۱۳۸۸.

۱۵. ضیایی حائری، علی، تطهیر با جاری قرآن، چاپ سوم، بی‌جا، انتشارات لیلة‌القدر،

۱۳۸۸.

۱۶. طباطبائی، محمد حسین، تفسیر المیزان، محمدباقر، موسوی همدانی، ج ۳، ۷ و

۱۹، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه، ۱۳۷۴.

۱۷. _____، تفسیر المیزان، ج ۳ و ۱۲، قم، دفتر انتشارات اسلامی،

۱۳۸۸.

۱۸. طبرسی، فضل بن حسن، تفسیر جوامع الجامع، مترجمان، ج ۱ و ۴، مشهد، بنیاد

پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.

۱۹. _____، مجمع‌البیان فی تفسیر القرآن، ج ۴، تهران، انتشارات

فراهانی، ۱۳۶۰.

۲۰. عباسی ولدی، محسن، گامی نوین در روش‌شناسی پاسخ‌گویی به پرسش‌های

اعتقادی در فرهنگ قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام، چاپ اول، قم، انتشارات

جامعه‌الزهراء، ۱۳۸۸.

۲۱. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ اول، تهران، سپهر بهزاد، ۱۳۴۲.
۲۲. قرائتی، محسن، تفسیر نور، ج ۱، تهران، مرکز فرهنگی درس‌هایی از قرآن، ۱۳۸۳ ش.
۲۳. _____، دقایقی با قرآن، چاپ اول، قم، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی، ۱۳۹۰.
۲۴. قریشی، علی‌اکبر، قاموس قرآن، ج ۳ و ۵، تهران، چاپ هشتم، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۱.
۲۵. کاشانی، ملافتح‌الله، خلاصه المنهج، ج ۱، تهران، السلامیه، ۱۳۷۳.
۲۶. محمدی، حمید، آشنایی با علوم بلاغی، قم، نشر هاجر، چاپ پنجم، ۱۳۹۱.
۲۷. _____، مفردات قرآن، قم، مرکز نشر هاجر، ۱۳۹۰.
۲۸. محمدی‌نیا، اسدالله، پاسخ به پرسش‌های جوانان، ج ۱، چاپ چهاردهم، قم، انتشارات سبب اکبر علیه‌السلام، ۱۳۸۶.
۲۹. مدرسی، محمد تقی، تفسیر هدایت، مترجمان، ج ۹، مشهد، بنیاد پژوهش‌های اسلامی آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷.
۳۰. مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، ج ۶، چاپ چهاردهم، قم، انتشارات صدرا، ۱۳۸۸.
۳۱. _____، توحید، قم، صدرا، ۱۳۸۸.
۳۲. مظفر، محمدرضا، منطق، منوچهر صناعی دره بیدی، تهران، حکمت، ۱۴۰۶.
۳۳. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، ج ۱، ۲، چاپ اول، تهران، انتشارات سپهر بهزاد، ۱۳۴۲.

۳۴. مکارم شیرازی و همکاران، ناصر، تفسیر نمونه، ج ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۸، تهران، دارالکتب

الاسلامیه، ۱۳۷۴.

۳۵. نجفی خمینی، محمدجواد، تفسیر آسان، ج ۱۲، تهران، انتشارات اسلامیه، ۱۳۹۸ ق.

۳۶. الهاشمی، احمد، ترجمه و شرح جواهر البلاغت حسن دهقان، ج ۱، قم، نشر

بلاغت، چاپ قدس، چاپ چهارم، ۱۳۸۲

منابع عربی

۱. انس، ابراهیم، فرهنگ المعجم الوسیط، مترجم: محمدبندر ریگی، ج ۱، بی‌جا، انتشارات

اسلامی، بی‌تا.

۲. انطون الیاس، الیاس، فرهنگ نوین، سید مصطفی طباطبایی، تهران، انتشارات اسلامیه،

بی‌تا.

منابع نرم افزاری

۱. CD جامع التفاسیر نور، نسخه ۱ و ۲، دایرةالمعارف چند رسانه‌ای قرآن کریم.

مقالات پژوهشی

۱. واعظزاده خراسانی، محمد، مجله مشکوة